

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ СУТНОСТІ ІНВЕСТИЦІЙ ТА ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

© 2017 **ЕГОРОВА О. М.**

УДК 330.322

Егорова О. М. Теоретичні аспекти сутності інвестицій та інвестиційної діяльності підприємства

У статті представлено аналіз наукових думок щодо означення понять «інвестицій» та «інвестиційна діяльність» з метою дослідження теоретичних аспектів їх сутності. Розкрито економічне значення, обґрунтовано суперечливі та проблемні моменти, запропоновано власне визначення розглянутих понять. Модифікаційний підхід до визначення економічної сутності інвестицій дав можливість виявити їх особливості (безпосередній зв'язок з матеріальним забезпеченням, прибутком, активами, об'єктами господарської діяльності, економічними ресурсами, з капіталом, вираженим часовим періодом) та цільовий напрямок – отримання доходу, позитивного результату діяльності підприємства, економічне зростання, збільшення капіталу, соціально-економічна результативність. У цілому, отримані результати статті є фундаментом щодо визначення особливостей інвестицій для фізичних та юридичних осіб, які займаються інвестиційною діяльністю.

Ключові слова: інвестиції, інвестиційна діяльність, капітал, капітальні вкладення.

Табл.: 2. **Бібл.:** 20.

Егорова Олена Миколаївна – аспірантка кафедри фінансів, банківської справи та страхування, Харківський державний університет харчування та торгівлі (вул. Клочківська, 333, Харків, 61051, Україна)

E-mail: elenaegorova81@inbox.ru

УДК 330.322

UDC 330.322

Егорова Е. Н. Теоретические аспекты сущности инвестиций и инвестиционной деятельности предприятия

В статье представлен анализ научных точек зрения относительно определения понятий «инвестиции» и «инвестиционная деятельность» с целью исследования теоретических аспектов их сущности. Раскрыто экономическое значение, обоснованы противоречивые и проблемные моменты, предложено собственное определение рассмотренных понятий. Модификационный подход к определению экономической сущности инвестиций дал возможность определить их особенности (непосредственную связь с материальным обеспечением, прибылью, активами, объектами хозяйственной деятельности, экономическими ресурсами, капиталом, который выражен временным периодом) и главное целевое направление – получение дохода, положительного результата деятельности предприятия, экономическое повышение, увеличение капитала, социально-экономическая результативность. В целом, результаты статьи являются фундаментом для определения особенностей инвестиций для физических и юридических лиц, занимающихся инвестиционной деятельностью.

Ключевые слова: инвестиции, инвестиционная деятельность, капитал, капитальные вложения.

Табл.: 2. **Библ.:** 20.

Егорова Елена Николаевна – аспирантка кафедра финансов, банковского дела и страхования, Харьковский государственный университет питания и торговли (ул. Клочковская, 333, Харьков, 61051, Украина)

E-mail: elenaegorova81@inbox.ru

Igorova O. M. The Theoretical Aspects of Essence of Investments and Investment Activity of Enterprise

The article presents an analysis of the scientific viewpoints regarding the definitions of «investment» and «investment activity» in order to study the theoretical aspects of their essence. The economic importance has been disclosed, both the controversial and the problematic aspects have been substantiated, an own definition of the considered concepts has been proposed. Applying the modification approach to determining the economic essence of investment has provided the opportunity to determine their characteristics (direct connection with the material provision, profit, assets, objects of economic activity, economic resources, capital, which is expressed by time period) and the main target direction – acquisition of income, the positive result of activity of enterprise, economic improvement, increase in capital, the socio-economic effectiveness. In general, the results of the article can serve as foundations for determining the characteristics of investment for both the natural and the legal persons, engaged in the investment activities.

Keywords: investments, investment activity, capital, capital investments.

Tbl.: 2. **Bibl.:** 20.

Igorova Olena M. – Postgraduate Student, Department of Finance, Banking and Insurance, Kharkiv State University of Food Technology and Trade (333 Klochkivska Str., Kharkiv, 61051, Ukraine)

E-mail: elenaegorova81@inbox.ru

Інвестиції залишаються ключовим фактором економічного розвитку в сучасному світі, тому дослідження проблеми інвестування та інвестиційної діяльності в економіку країни завжди знаходилося в центрі уваги економічної науки. Це зумовлено тим, що інвестиції складають основу господарської діяльності підприємств, визначають процес їх економічного зростання в цілому.

У сучасних умовах господарювання інвестиції виступають найважливішим механізмом для створення умов переходу на євроінтеграційний шлях країни та головним джерелом інноваційного розвитку підприємства для досягнення структурних зрушень у різних галузях, для впровадження науково-технічного прогресу, для підвищення показників господарської діяльності на мікро- та макрорівнях.

Сьогодні одним із найважливіших напрямків стабільного економічного розвитку України є активізація інвестиційної діяльності.

Інвестиції та інвестиційна діяльність завжди знаходилися під пильною увагою економічної науки. Питання інвестицій, інвестиційної діяльності стали предметом дослідження багатьох вітчизняних і зарубіжних вчених: Дж. М. Кейнса, К. В. Макконелла, С. Л. Брю, Дж. Гітмана, В. Шарпа, І. А. Бланка, А. Музиченка, А. Пересади, В. Федоренко, Я. Жаліла, Н. Татаренко, М. Денисенка, Л. І. Бланка, І. Бочарова, Ф. С. Тумусова, Ю. А. Маленкова, В. Гончарова, М. Долішнього, Б. Кваснюка та ін. які, враховуючи певні теоретичні аспекти на мікро- та макрорівнях розвитку економіки, розкривають сутність цих понять у своїх працях.

Однак аналіз джерел дає підстави зробити висновок, що трактування сутності інвестицій та інвестиційної діяльності свідчить про різні підходи до розкриття їх змісту та про незавершеність дослідження даної проблеми.

Мета статті полягає в теоретичному обґрунтуванні різних аспектів понять «інвестицій» та «інвестиційна діяльність» на основі узагальнення сучасних наукових підходів, а також формулювання авторського визначення економічної сутності понять, що досліджуються.

Євроінтеграційні процеси, що проходять в економіці України, вимагають переосмислення теоретичних і методологічних підходів до визначення більшості основоположних категорій, які притаманні ринковим відносинам. Розмаїття тлумачення терміна «інвестиції» в літературних джерелах значною мірою пояснюється широтою сутнісних рис цієї доволі складної економічної категорії.

Основні підходи щодо розкриття сутності терміна «інвестиції» в наукових джерелах узагальнено в *табл. 1*.

Комбінаторні підходи до визначення терміна «інвестиції», наведені в *табл. 1*, включають в себе надзвичайно широке коло відносин і мають досить суперечливий характер трактування.

Відповідно до Закону України «Про інвестиційну діяльність» [1] означення інвестицій є правовим і потребує уточнення, хоча в багатьох підручниках, словниках, економічних працях надається означення інвестицій, як і в Законі. У вітчизняній літературі поняття «інвестиції» ототожнювалося з поняттям «капітальні вкладення».

Щодо останнього, теж не було єдиної думки. Так, під ними, зокрема, розумілися вкладення коштів у відновлення основних засобів [2, с. 12]. Але розуміння інвестицій як вкладень тільки в основні засоби або тільки в матеріальні цінності чи цінні папери є надто вузьким і не розкриває сутності цієї фінансово-економічної категорії.

Наведене в Законі означення задовольняло раніше всіх, бо воно враховує динаміку інвестицій, розкриває взаємозв'язок, тенденцію до перетворення інвестиційних ресурсів у вкладення, витрати та надає більш ши-

Таблиця 1

Модифікаційні підходи до означення економічної сутності інвестицій

№ з/п	Автор, джерело	Означення поняття «інвестиції»	Цільовий напрямок інвестицій	Особливості інвестицій
1	2	3	4	5
1	Закон України «Про інвестиційну діяльність» [1]	Інвестиції – всі види майнових та інтелектуальних цінностей, що вкладаються в об'єкти підприємницької та інших видів діяльності, у результаті якої створюється прибуток (дохід) або досягається соціальний ефект	Отримання доходу, позитивних результатів	Зв'язок інвестицій з матеріальним забезпеченням
2	Хачатуров Т. С. [22, с. 12]	Інвестиції – витрати на виробництво основних засобів, їх збільшення та вдосконалення	Понесення витрат	Зв'язок інвестицій із витратами та основними засобами
3	Енциклопедія сучасної України [3, с. 364]	Інвестиції – це економічна категорія, що відображає систему економічних відносин, спрямованих на перетворення інвестиційних ресурсів суб'єктів господарювання в нові дохідні активи (фінансові, реальні та людські)	Економічне зростання	Зв'язок інвестицій з прибутком та активами
4	Бланк І. А. [4, с. 398]	Інвестиції – вкладення капіталу з метою отримання подальшого його збільшення або всі види майнових та інтелектуальних цінностей, вкладених в об'єкти підприємницької та інших видів діяльності з метою отримання прибутку або соціального ефекту	Збільшення капіталу, отримання прибутку	Зв'язок інвестицій з об'єктами господарської діяльності
5	Бондар В. С. [5, с. 25]	Інвестиції – вкладення капіталу та інтелектуальних цінностей в об'єкти підприємницької діяльності з метою забезпечення максимальної результативності в майбутньому, тобто відтворення на розширеній основі або забезпечення виконання інших соціально-економічних цілей	Збільшення результативності	Зв'язок інвестицій з активами, капіталом, виражений часовим періодом
6	Мочерний С. В. [6, с. 271]	Інвестиції (лат. <i>investio</i> – одягаю) – довготермінові вкладення капіталу в різні сфери та галузі народного господарства всередині країни та за її межами з метою привласнення прибутку	Привласнення прибутку	Зв'язок інвестицій з капіталом, виражений часовим періодом

1	2	3	4	5
7	Омелянович Л. О. [7, с. 11]	Інвестиції – вкладення капіталу в будь-яку сферу діяльності з метою подальшого його збільшення	Збільшення капіталу	Зв'язок інвестицій з капіталом
8	Правик Ю. М. [8, с. 15]	Інвестиції – вкладення різних ресурсів з метою отримання економічного ефекту або іншого запланованого результату (соціального, економічного, політичного та ін.)	Отримання соціально-економічного результату	Зв'язок інвестицій з економічними ресурсами
9	Любімов В. І. [9, с. 8–11]	Інвестиції – вигідне для інвестора довгострокове вкладання фінансових, матеріальних та інтелектуальних ресурсів з метою одержання економічного прибутку та підвищення суспільного добробуту в країні	Отримання позитивних результатів	Зв'язок інвестицій з грошовими ресурсами
10	Загородній А. Г., Вознюк Г. Л., Партич Г. О. [10, с. 195]	Інвестиції – грошові, майнові, інтелектуальні цінності, що їх вкладають в об'єкти підприємницької та інші види діяльності з метою отримання прибутку або досягнення соціального ефекту; капітальні вкладення в розвиток виробництва чи невиробничу сферу	Одержання прибутку та позитивних результатів, розширення виробництва чи інших видів діяльності	Взаємозв'язок інвестицій із ресурсним забезпеченням, отриманням прибутку та соціального ефекту
11	Катан Л. І., Хорішко К. С. [11]	Інвестиції – грошові (чи еквівалентні їм) кошти (капітал), які потенціальний інвестор (власник фінансових засобів), планує вкласти в реальний проект, з метою покращення розвитку будь-якої сфери діяльності даного проекту, отримання прибутку (доходу) або за для досягнення соціального ефекту	Отримання прибутку та позитивного результату	Зв'язок інвестицій з грошовими коштами
12	Ястремська О. М. [12]	Інвестиції – майнові, фінансові, інтелектуальні цінності, використання яких спрямоване на функціонування та розвиток суб'єкта господарювання, що супроводжується досягненням очікуваного ефекту за певний період часу у внутрішньому середовищі та/або зовнішньому оточенні, що відповідає об'єктивним умовам і суб'єктивним очікуванням учасників інвестиційної діяльності	Отримання позитивного результату	Зв'язок інвестицій з активами, капіталом, виражений часовим періодом

року класифікацію інвестицій та об'єктів інвестиційних вкладень.

У прийнятому Законі потребує уточнення словосполучення «інших видів діяльності», оскільки, за загальними правилами, правові нормативні акти повинні якомога докладніше і повно визначати правила інвестиційної поведінки, забезпечувати унеможливлення різного тлумачення і різноманітного застосування в практиці. Крім того, прибуток і дохід – різні економічні категорії за змістом, тому їх порівняння є помилковим.

Узагальнююче визначення надає Енциклопедія сучасної України [3, с. 364], розподіливши поняття на макро- та макрорівні, тим самим характеризуючи економічний напрямок зростання ресурсів суб'єктів господарювання та виражаючи прямий зв'язок інвестицій з прибутком і активами, які будуть приносити в подальшому нові надходження або соціальний ефект.

Більшість відомих науковців характеризують інвестиції як «вкладення капіталу», але кожний з них по-різному зазначає їх цільовий напрямок: «отримання

прибутку або соціального ефекту», «забезпечення максимальної результативності», «привласнення прибутку» або просто збільшення капіталу [4; 5].

Автор багатьох економічних праць С. В. Мочерний надає визначення, яке не містить інформацію про мету процесу інвестування [6, с. 271], Омелянович Л. О. не інформує про досить чітке визначення об'єктів вкладення інвестиційних ресурсів [7, с. 11].

Можна частково погодитися з порівнянням поняття «інвестиції» з вкладенням різних ресурсів [8, с. 15], адже інвестиції (капітальні вкладення) розглядаються у двох аспектах: як ресурс, тобто за рахунок чого здійснюється сам процес інвестиційної діяльності, тоді як капітал – це кошти, які вкладені на тривалий період і можуть виразити грошову форму вартості цінних паперів.

У багатьох наукових працях інвестиції розглядаються з позиції ресурсного підходу, при якому їх складовими елементами виступають матеріальні ресурси.

Так, акцентуючи свою увагу на довготерміновий період, автори [9, с. 10] зазначають, на який проміжок часу можуть спрямовуватись інвестиції не тільки на макрорівні – неспожита в поточному періоді частина валового внутрішнього продукту забезпечує суспільне відтворення в майбутньому, але й і на макрорівні – пряме або опосередковані вкладення інвестиційних ресурсів інвестора в об'єкт інвестицій з метою отримання інвестиційного доходу, адже інвестиції виконують різноаспектну роль:

- ✦ можуть бути головним джерелом при формуванні виробничого потенціалу підприємства;
- ✦ здатні акумулюватися в процесі реалізації стратегічних цілей;
- ✦ можуть здійснювати оптимізацію структури активів;
- ✦ мають ефективний модернізуючий елемент при зосередженні довгострокової структури капіталу підприємства;
- ✦ з появою інвестицій може з'явитися можливість збільшення виробництва та його потужності;
- ✦ є безперечною умовою існування підприємства, за рахунок чого забезпечується зростання ринкової вартості підприємства.

Існують думки науковців, які ототожнюють інвестиції з грошовими коштами, інтелектуальними цінностями, а їх цільовий напрямок щодо досягнення очікуваного або соціального ефекту як мети інвестиційної діяльності суперечить сутності інвестицій як

фінансово-економічної категорії. Незважаючи на позитивний результат від інвестицій, все ж таки інвестиція може викликати як позитивний, так і негативний соціальний ефект, залишаючись при цьому інвестицією [10; 11].

Ми згодні з думкою авторів, що вираженням інвестиційних вкладень можуть бути як грошові кошти чи прирівнений до них фінансовий капітал, так і цінні папери, інтелектуальні матеріальні та нематеріальні цінності, але вони повинні вкладатися з метою отримання економічного прибутку.

Сьогодні держава виходить на європейський рівень розвитку, поступово вкладаючи інвестиції в розвиток своєї країни – у соціальні проекти, але таке фінансування не дає державі прибутку, тільки вихід на інший рівень, «що супроводжується досягненням очікуваного ефекту за певний період часу у внутрішньому середовищі та/або зовнішньому оточенні, що відповідає об'єктивним умовам і суб'єктивним очікуванням учасників інвестиційної діяльності» [12].

Узагальнюючи думки багатьох дослідників, можна сказати, що інвестиції – це багатоаспектні вкладення капіталу, що можуть реалізуватися в різних формах на різний період часу і характеризуватися різними особливостями.

Інвестування є одним із етапів інвестиційної діяльності, тому ці поняття тісно пов'язані між собою.

Існує багато джерел, де науковці формують своє бачення терміна «інвестиційна діяльність», тому основні підходи щодо його означення узагальнено в *табл. 2*.

Таблиця 2

Модифікаційні підходи до визначення економічної сутності інвестиційної діяльності

№ з/п	Автор, джерело	Визначення поняття «інвестиційна діяльність»
1	Закон України «Про інвестиційну діяльність» [1]	Інвестиційна діяльність – сукупність практичних дій громадян, юридичних осіб і держави щодо реалізації інвестицій, яка забезпечується шляхом реалізації інвестиційних проектів і проведення операцій з корпоративними правами та іншими видами майнових та інтелектуальних цінностей
2	Харук В. А. [13, с. 115–117]	Інвестиційна діяльність – це сукупність практичних дій громадян, юридичних осіб і держави, спрямованих на реалізацію інвестиційних програм з метою отримання доходу або прибутку
3	Момот Т. В. [14, с. 228]	Інвестиційна діяльність – це комплекс заходів і дій фізичних та юридичних осіб, які вкладають кошти (у матеріальній, фінансовій, або іншій майновій формі) з метою отримання прибутку
4	Майорова Т. В. [15, с. 13]	Інвестиційна діяльність (інвестування) – це сукупність практичних дій громадян, юридичних осіб та держави щодо реалізації інвестицій
5	Правдюк Н. Л. [16, с. 196]	Інвестиційна діяльність – цілеспрямований процес пошуку необхідних інвестиційних ресурсів, вибору ефективних об'єктів інвестування, збалансованої за обраними параметрами інвестиційної програми та забезпечення ефективної їх реалізації
8	Спільник І. В., Шупа Л. З. [17]	Інвестиційна діяльність є цілеспрямовано здійснюваним процесом пошуку необхідних інвестиційних ресурсів, вибору ефективних об'єктів (інструментів) інвестування, формування збалансованої за обраними параметрами інвестиційної програми (інвестиційного портфеля) та забезпечення її реалізації
6	Томашевська А. М. [19, с. 25]	Інвестиційна діяльність – економічні відносини, які складаються між фізичними, юридичними особами, державою та іноземними державами як на короткостроковий, так і довгостроковий період з приводу мобілізації інвестиційних ресурсів та їх трансформації в інвестиційні вкладення з метою приросту інвестованого капіталу у формі доходу і збільшення капіталізованої вартості підприємства
7	Казак О. О. [20, с. 54–55]	Інвестиційна діяльність зумовлює зростання економіки, спрямовуючи капітальні вкладення на збільшення реального капіталу

Термін «інвестиційна діяльність» має визначення в розширеному та вузькоглядному значенні. У розширеному проявляється в нормативно-законодавчому регулюванні – це діяльність, пов'язана із сукупністю практичних дій фізичних та юридичних осіб, держави щодо реалізації інвестиційних проектів [1]. До цього визначення схиляються Харук В. А. [13] та Момот Т. В., яка додає власне бачення – «комплекс заходів», з метою отримання перш за все прибутку підприємства [14].

Майорова Т. В. зазначає, що головна мета при здійсненні інвестиційної діяльності – це реалізація інвестицій, без конкретики кінцевого результату інвестиційного процесу [15, с.10-15]. Під даним означенням можна зрозуміти отримання не тільки позитивного результату а й очікуваної ефективності, вираженої прибутком.

У вузькому значенні інвестиційна діяльність являє собою процес перетворення інвестиційних ресурсів у вкладення. До цього означення схиляються такі автори, як Правдюк Н. Л. і Спільник І., додаючи, що необхідно мати ефективні об'єкти інвестування та обрати відповідну (прибуткову) інвестиційну програму для забезпечення її реалізації [16; 17].

У ролі вкладників, кредиторів, покупців можуть виступати інвестори, які можуть виконувати задачі будь-якого учасника інвестиційної діяльності.

Суб'єктами інвестиційної діяльності виступають інвестори, що залишають за собою право приймати рішення про вкладення позикових, власних, залучених майнових та інтелектуальних цінностей в об'єкти інвестування. Треба зазначити, що інвестор не може одночасно виступати в ролі кредитора, адже надання кредитних коштів і здійснення інвестиційної діяльності є різними операціями, що може підтвердити будь-яка сучасна банківська установа.

Головна умова кредиту – поверненість позиченої вартості кредиту, що означає повернення позичальником усього обсягу одержаної в позичку вартості. Кредитора може не цікавити, на яку саме справу надаються кошти, як і кінцевий результат справи. Якщо позичальник не виконує своїх зобов'язань, то кредитор має повне право повернути суму кредиту з відсотками через продаж застави або через суд.

Інвестор, натомість, розраховує на отримання прибутку від свого вкладення, зазвичай, прибутку більшого за банківський відсоток. Тобто в інвестора завжди присутня певна частка невизначеності щодо розміру прибутку від інвестиції або отримання його взагалі [18, с. 117].

У макроекономічному аспекті інвестиційна діяльність є процесом закладки майбутнього економіки країни.

У сучасних умовах, під час формування ринкових відносин, з'являються нові публікації, а також законодавчі акти, для яких характерне більш глибоке тлумачення.

Зокрема, більшість авторів визначає інвестиційну діяльність як «...комплекс заходів з метою отримання прибутку..., процес реалізації інвестицій різних видів і форм».

Томашевська А. М. характеризує інвестиційну діяльність як «економічні відносини», складені фізичними та юридичними особами з метою «приросту інвестованого капіталу у формі доходу» та «збільшення капіталізованої вартості підприємства» [19]. З думкою авторки можемо погодитися, адже інвестиційна діяльність як діалектична єдність процесів вкладання ресурсів і одержання потоку доходів у майбутньому може виникати та ефективно здійснюється на основі урівноваження інвестиційного попиту й інвестиційної пропозиції, тобто за допомогою механізму інвестиційного ринку.

Узагальнюючи теоретичні дослідження науковців, можна стверджувати, що поняття інвестиційної діяльності в період перехідної економіки до Європейського Союзу набуває певних змін.

ВИСНОВКИ

Можна зробити висновок, що інвестиції мають різноаспектне та неоднозначне трактування. У більшості публікацій поняття «інвестиції», «інвестиційна діяльність», «капітальні вкладення» розглядаються як синоніми, що звужує сучасне значення поняття інвестиційної діяльності, ототожнюючи його зі сферою фінансування капітальних вкладень.

Узагальнюючи різні трактування економічної категорії «інвестиційна діяльність», можна сказати, що це цілеспрямований процес вибору проектів інвестування та пошук інвестиційних ресурсів для одержання максимальної дієвої ефективності, отримання позитивних результатів роботи підприємства, вираженого прибутком або доходом.

Проведене дослідження теоретичних джерел економічної сутності інвестицій та інвестиційної діяльності надає можливість виявити власне трактування поняття інвестицій. На нашу думку, з тлумаченням усіх означень можна погодитися частково, тому що традиційне ототожнювання поняття «інвестиції» з довгостроковим вкладенням капіталу та інших активів останнім часом, у зв'язку з нестабільною ситуацією багатьох європейських країн, втрачає свою актуальність.

Дослідження показали, що інвестиції розглядаються як: 1) вкладення (довгострокові та короткострокові) в грошовий, існуючий капітал у вигляді коштів, кредитів, цінних паперів, рухоме та нерухоме майно, інтелектуальні та майнові права та інші цінності, нематеріальні активи; 2) процес послідовного перетворення первісних ресурсів і цінностей в інвестиційні витрати; 3) перетворення вкладених коштів у приріст капітальної вартості у формі економічного, соціального або екологічного ефектів.

Ми можемо впевнено сказати, що в сучасній євроінтеграційній економіці нашої держави інвестиції – це вкладення грошових і матеріальних активів у різні соціальні проекти та фінансові інструменти з метою отримання пасивного доходу. Для підприємств інвестиції – це вкладення як у грошовий, так і в реальний капітал з певним вираженим часовим періодом, які здійснюються у вигляді коштів, кредитів, цінних паперів, а також вкладень у рухоме й нерухоме майно, інтелектуальну влас-

ність, майнові права та інші цінності на довготерміновий період з отриманням певного економічного прибутку. ■

ЛІТЕРАТУРА

1. Закон України «Про інвестиційну діяльність» від 18.09.1991 р. № 1560-XII (зі змінами і доповненнями). URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1560-12>
2. **Войнаренко М. П., Єпіфанова І. Ю.** Управління інвестиційною діяльністю промислових підприємств: монографія. Вінниця: ВНТУ, 2011. 188 с.
3. Енциклопедія сучасної України/ред. кол.: І. М. Дзюба та ін. Том 11. Київ: ВАТ «Поліграфкнига», 2011. 712 с.
4. **Бланк І. О.** Інвестиційний менеджмент. Київ: ІТЕМ ЛТД, 1995. 448 с.
5. **Бондар В. С.** Підходи щодо визначення економічної сутності терміна «інвестиції». *Економіка. Фінанси. Право*. 2013. № 12. С. 25–27.
6. **Мочерний С. В., Ларіна Я. С., Устенко О. А., Юрій С. І.** Економічний енциклопедичний словник: у 2-х томах. Т. 1. Львів: Світ, 2005. 616 с.
7. **Омельянович Л. О., Веретенникова О. В., Руденко О. Ю., Фірсов Д. В.** Інвестування: підручник. Київ: Знання, 2012. 278 с.
8. **Правик Ю. М.** Інвестиційний менеджмент: навч. посіб. Київ: Знання, 2007. 431 с.
9. **Любімов В. І.** Соціально-економічна сутність інвестицій у процесі їхньої реалізації. *Інвестиції: практика та досвід*. 2009. № 12. С. 8–11.
10. **Загородній А. Г., Вознюк Г. Л., Партин Г. О.** Інвестиційний словник. Львів: Бескид Біт, 2005. 512 с.
11. **Катан Л. І., Хорішко К. С.** Інвестиції та інвестування як економічна категорія. *Ефективна економіка*. 2011. № 11. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=789>
12. **Ястремська О. М., Яблонська-Агу Н. Л.** Інвестиції: сучасне розуміння та класифікація. *Економіка розвитку*. 2014. № 4. С. 116–121.
13. **Харук В. А.** Теоретична сутність інвестиції та її значення як економічної категорії. *Вісник Хмельницького національного університету*. Сер.: Економічні науки. 2014. № 3 (2). С. 115–117.
14. **Фінансовий менеджмент: навч. посіб./Момот Т. В., Безугла В. О., Тараруєв Ю. О. та ін.** Київ: ЦНЛ, 2011. 712 с.
15. **Майорова Т. В.** Інвестиційна діяльність: навч. посіб. Київ: ЦНЛ, 2004. 376 с.
16. **Правдюк Н. Л.** Сутність інвестиційної діяльності: роль та значення інвестицій. *Вісник ЗНУ*. 2010. № 2 (6). С. 195–198.
17. **Спільник І., Шупа Л.** Аналіз інвестиційної діяльності підприємства. *Економічний аналіз*. 2012. Т. 10 (4). С. 374–378.
18. **Дорошенко Т. В.** Сутність інвестицій як економічної категорії. *Фінанси України*. 2000. № 11. С. 114–117.
19. **Томашевська А. М.** Генезис поняття «інвестиції» як основної складової інвестиційної діяльності. *Економіка. Фінанси. Право*. 2014. № 2. С. 23–26.
20. **Казак О. О.** Сутність та класифікаційні ознаки інвестиційної діяльності підприємств. *Формування ринкових відносин в Україні*. 2014. № 1. С. 52–55.

Науковий керівник – Близнюк О. П., кандидат економічних наук, доцент, професор кафедри фінансів Харківського державного університету харчування та торгівлі.

REFERENCES

Blank, I. O. *Investytsiinyi menedzhment* [Investment management]. Kyiv: ITEM LTD, 1995.

Bondar, V. S. "Pidkhody shchodo vyznachennia ekonomichnoi sutnosti termina «investytsii»" [The approaches to defining the economic essence of the term "investment"]. *Ekonomika. Finansy. Pravo*, no. 12 (2013): 25-27.

Doroshenko, T. V. "Sutnist investytsii yak ekonomichnoi katehorii" [The essence of investments as an economic category]. *Finansy Ukrainy*, no. 11 (2000): 114-117.

Entsyklopediia suchasnoi Ukrainy [Encyclopedia of modern Ukraine]. Vol. 11. Kyiv: Polihrafknyha, 2011.

Katan, L. I., and Khorishko, K. S. "Investytsii ta investuvannia yak ekonomichna katehoriia" [Investments and investment as an economic category]. *Efektivna ekonomika*. <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=789>

Kharuk, V. A. "Teoretychna sutnist investytsii ta yii znachennia yak ekonomichnoi katehorii" [The theoretical nature of the investment and its value as an economic category]. *Visnyk Khmelnytskoho natsionalnoho universytetu*. Serii: Ekonomichni nauky, no. 3 (2) (2014): 115-117.

Kazak, O. O. "Sutnist ta klasyfikatsiini oznaky investytsiinoi diialnosti pidpriemstv" [The nature and classification features of investment activity of enterprises]. *Formuvannia rynkovykh vidnosyn v Ukraini*, no. 1 (2014): 52-55.

Liubimov, V. I. "Sotsialno-ekonomichna sutnist investytsii u protsesi yikhnoyi realizatsii" [Socio-economic essence of investments in the process of their implementation]. *Investytsii: praktyka ta dosvid*, no. 12 (2009): 8-11.

[Legal Act of Ukraine] (1991). <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1560-12>

Mochernyi, S. V. et al. *Ekonomichni entsyklopedychnyi slovnyk* [Economic encyclopedic dictionary]. Vol. 1. Lviv: Svit, 2005.

Momot, T. V. et al. *Finansovyi menedzhment* [In financial management]. Kyiv: TsNL, 2011.

Maiorova, T. V. *Investytsiina diialnist* [Investment activity]. Kyiv: TsNL, 2004.

Omelianovych, L. O. et al. *Investuvannia* [Investment]. Kyiv: Znannia, 2012.

Pravdiuk, N. L. "Sutnist investytsiinoi diialnosti: rol ta znachennia investytsii" [The essence of investment activity: the role and importance of investment]. *Visnyk ZNU*, no. 2 (6) (2010): 195-198.

Pravyk, Yu. M. *Investytsiinyi menedzhment* [Investment management]. Kyiv: Znannia, 2007.

Spilnyk, I., and Shupa, L. "Analiz investytsiinoi diialnosti pidpriemstva" [Analysis of investment activity of the enterprise]. *Ekonomichniy analiz*. Vol. 10 (4) (2012): 374-378.

Tomashevskaya, A. M. "Henezys poniattia «investytsii» yak osnovnoi skladovoi investytsiinoi diialnosti" [The Genesis of the concept of "investment" as the main component of the investment activities]. *Ekonomika. Finansy. Pravo*, no. 2 (2014): 23-26.

Voinarenko, M. P., and Yepifanova, I. Yu. *Upravlinnia investytsiinoi diialnistiu promyslovykh pidpriemstv* [Management of investment activity of industrial enterprises]. Vinnytsia: VNTU, 2011.

Yastremska, O. M., and Yablonska-Ahu, N. L. "Investytsii: suchasne rozuminnia ta klasyfikatsiia" [Investments: current understanding and classification]. *Ekonomika rozvytku*, no. 4 (2014): 116-121.

Zahorodnii, A. H., Vozniuk, H. L., and Partyn, H. O. *Investytsiinyi slovnyk* [Investment dictionary]. Lviv: Beskyd Bit, 2005.